

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1968

Vyhlásené: 22.03.1968

Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

43

ZÁKON

Slovenskej národnej rady

zo 14. marca 1968

**o hlavnom meste Slovenska Bratislave o hlavnom meste Slovenskej
socialistickej republiky Bratislave**

V snahe zvýrazniť postavenie Bratislavy ako hlavného mesta Slovenska a súčasne v snahe vytvoríť pre činnosť národných výborov a ďalší rozvoj Bratislavy tomuto postaveniu zodpovedajúce podmienky V snahe zvýrazniť postavenie Bratislavy ako hlavného mesta Slovenskej socialistickej republiky a súčasne v snahe vytvoríť pre činnosť národných výborov a ďalší rozvoj Bratislavy tomuto postaveniu zodpovedajúce podmienky Slovenská národná rada sa uzniesla na tomto zákone:

Základné ustanovenia

§ 1

Hlavné mesto Slovenska Bratislava tvorí samostatnú územnú jednotku; nie je súčasťou žiadneho kraja.

§ 2

(1) Orgánom socialistickej štátnej moci a správy v hlavnom meste Slovenska Bratislave je Národný výbor hlavného mesta Slovenska Bratislavy.

(2) Národný výbor hlavného mesta Slovenska Bratislavy je priamo riadený vládou a v rozsahu tohto zákona, ako aj zákona č. 69/1967 Zb. o národných výboroch Predsedníctvom Slovenskej národnej rady.

§ 3

(1) Územie hlavného mesta Slovenska Bratislavy sa delí na tieto mestské obvody:

Bratislava - Staré Mesto

Bratislava - Nivy

Bratislava - Vinohrady

Bratislava - Nové Mesto

Bratislava - Ružinov

Bratislava - Petržalka

Bratislava - Karlova Ves - Devín

Bratislava - Trnávka

Bratislava - Vajnory

Bratislava - Rača

Bratislava - Lamač
Bratislava - Dúbravka.

(2) Vytvoríť alebo zrušiť mestský obvod alebo podstatne zmeniť jeho územie prislúcha Predsedníctvu Slovenskej národnej rady po prerokovaní s Národným výborom hlavného mesta Slovenska Bratislavy; iné zmeny územia obvodov vykonáva Národný výbor hlavného mesta Slovenska Bratislavy.

§ 4

Orgánmi socialistickej štátnej moci a správy v mestských obvodoch hlavného mesta Slovenska Bratislavy sú obvodné národné výbory.

§ 5

Národný výbor hlavného mesta Slovenska Bratislavy s obvodnými národnými výbormi plní na území mesta úlohy národných výborov všetkých stupňov.

§ 6

Národný výbor hlavného mesta Slovenska Bratislavy a obvodné národné výbory pri zabezpečovaní výstavby a rozvoja mesta sa spravujú zásadou, že rozvoj hospodárskej a kultúrnej výstavby Bratislavy ako hlavného mesta Slovenska je dôležitým celospoločenským záujmom. Touto zásadou sa pri plnení svojich úloh spravujú aj Predsedníctvo Slovenskej národnej rady a ďalšie výkonné orgány Slovenskej národnej rady, ako aj ostatné štátne orgány.

Starostlivosť o rozvoj hlavného mesta Slovenska Bratislavy

§ 7

Poprednou úlohou Národného výboru hlavného mesta Slovenska Bratislavy a obvodných národných výborov je starostlivosť o všestranný rozvoj Bratislavy ako hlavného mesta Slovenska, najmä o jeho plánovitú výstavbu, o rozvíjanie služieb, o ochranu kultúrnych pamiatok, o vytváranie a ochranu zdravého životného prostredia a o zabezpečovanie verejného poriadku.

Medzi popredné úlohy Národného výboru hlavného mesta Slovenska Bratislavy patrí tiež starostlivosť o vytváranie priaznivých podmienok pre činnosť ústredných slovenských národných orgánov a celoslovenských, prípadne celoštátnych inštitúcií, ktoré majú v hlavnom meste Slovenska Bratislave svoje sídlo.

§ 8

(1) Výkonné orgány Slovenskej národnej rady pôsobiace na jednotlivých úsekoch činnosti Slovenskej národnej rady riešia s Národným výborom hlavného mesta Slovenska Bratislavy všetky problémy náležiacie do ich pôsobnosti, ktoré sa dotýkajú hospodárskej, kultúrnej, zdravotníckej a sociálnej výstavby mesta, a pomáhajú Národnému výboru hlavného mesta Slovenska Bratislavy pri plnení jeho úloh. Prerokujú s Národným výborom hlavného mesta Slovenska Bratislavy tie časti návrhov plánu rozvoja svojho odboru, ktoré sa dotýkajú záujmov mesta. Ak dôjde medzi výkonnými orgánmi Slovenskej národnej rady a Národným výborom hlavného mesta Slovenska Bratislavy k rozporom preto, že návrhy plánu rozvoja, ktoré výkonné orgány Slovenskej národnej rady prerokujú s Národným výborom hlavného mesta Slovenska Bratislavy, nezabezpečujú potreby mesta vyjadrené v návrhu plánu rozvoja mesta, rozhoduje o nich Predsedníctvo Slovenskej národnej rady. Národný výbor hlavného mesta Slovenska Bratislavy môže Predsedníctvu

Slovenskej národnej rady navrhnuť, aby výkonným orgánom Slovenskej národnej rady uložilo úlohy pri zabezpečovaní potrieb hlavného mesta Slovenska Bratislavy.

(2) Národný výbor hlavného mesta Slovenska Bratislavy koordinuje postup organizácií a štátnych orgánov pri vykonávaní úloh týkajúcich sa rozvoja mesta.

§ 9

(1) Všetky hospodárske, družstevné a iné organizácie vrátane ústredne riadených organizácií, ktoré vykonávajú činnosť na území hlavného mesta Slovenska Bratislavy, sú povinné

- a) spolupracovať s Národným výborom hlavného mesta Slovenska Bratislavy, prípadne s obvodnými národnými výbormi pri zabezpečovaní plánovitého rozvoja mesta, poskytovať informácie a vysvetlenia a predkladať zprávy a iné podklady, ktoré národné výbory potrebujú pri plnení svojich úloh,
- b) predkladať Národnému výboru hlavného mesta Slovenska Bratislavy na vyjadrenie svojej koncepcie rozvoja, štúdie, dlhodobé výhľady a hospodárske plány, a to tie ich časti, ktoré sa dotýkajú rozvoja mesta.

(2) V prípadoch ustanovených osobitnými predpismi je stanovisko Národného výboru hlavného mesta Slovenska Bratislavy pre organizácie uvedené v odseku 1 záväzné; v ostatných prípadoch, ak sa nebude dbať na stanovisko Národného výboru hlavného mesta Slovenska Bratislavy, môže rada tohto národného výboru navrhnuť Predsedníctvu Slovenskej národnej rady, aby vec prerokovalo.

(3) Na umiestnenie organizácie alebo jej časti (závodu, prevádzkárne a pod.) na území hlavného mesta Slovenska Bratislavy, na jej zrušenie a na zmeny jej činnosti, ak sa dotýkajú v podstatnej miere života mesta, je potrebný súhlas Národného výboru hlavného mesta Slovenska Bratislavy.

§ 10

(1) Výkonné orgány Slovenskej národnej rady a ostatné orgány štátnej správy, národné výbory a organizácie spolupracujú s Národným výborom hlavného mesta Slovenska Bratislavy aj pri uspokojovaní dôležitých záujmov, ktoré má hlavné mesto Slovenska Bratislava mimo svojho územia a pomáhajú mu svojimi opatreniami.

(2) Ak ide o územie okresov Bratislava-vidiek a Dunajská Streda, Západoslovenský krajský národný výbor, prípadne príslušný okresný národný výbor po dohode s Národným výborom hlavného mesta Slovenska Bratislavy

- schvaľuje výhľadové národohospodárske štúdie, plány súhrnného rozvoja oblastí a územné plány,

- prerokúva a zaujíma spoločné stanovisko k investičným zámerom a projektovým úlohám na výstavbu a prestavbu priemyselných objektov a zariadení, zariadení dopravného, vodohospodárskeho, energetického a rekreačného charakteru a na to nadväzujúcich zariadení obchodu, zásobovania a ďalších služieb.

(3) Národný výbor hlavného mesta Slovenska Bratislavy postupuje obdobne v dohode so Západoslovenským krajským národným výborom pri riešení otázok uvedených v odseku 2, pokiaľ sa dotýkajú záujmov okresov Bratislava - vidiek a Dunajská Streda.

Pôsobnosť Národného výboru hlavného mesta Slovenska Bratislavy a obvodných národných výborov

§ 11

(1) Národný výbor hlavného mesta Slovenska Bratislavy v úzkej súčinnosti s obvodnými národnými výbormi plánuje, riadi a zabezpečuje výstavbu a prestavbu mesta a organizuje plánovitý rozvoj hospodárskej, kultúrnej, zdravotníckej a sociálnej výstavby na jeho území. Zúčastňuje sa na príprave štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva, spolupracuje s výkonnými orgánmi Slovenskej národnej rady i s ústrednými orgánmi štátnej správy a predkladá im návrhy na riešenie otázok dotýkajúcich sa rozvoja mesta. Schvaľuje plán rozvoja hlavného mesta Slovenska Bratislavy a v jeho rámci usmerňuje správne proporcie v rozvoji mesta.

(2) Národný výbor hlavného mesta Slovenska Bratislavy riadi a usmerňuje činnosť obvodných národných výborov, kontroluje ich, najmä dozerá na plnenie zákonov a zachovávanie štátnej disciplíny a vykonáva revízie ich hospodárenia. Poskytuje obvodným národným výborom všestrannú pomoc pri ich práci a pri riešení celomestských problémov, radí sa s nimi o plnení svojich úloh, opiera sa o ich poznatky a prerokúva ich iniciatívne návrhy a pripomienky. Návrhy závažných opatrení pripravuje a prerokúva s obvodnými národnými výbormi.

(3) Národný výbor hlavného mesta Slovenska Bratislavy zriaďuje a riadi, prípadne spravuje organizácie a zariadenia, ktoré slúžia na uspokojovanie potrieb presahujúcich rámec obvodu a ktorých riadenie (správu) je účelnejšie a hospodárnejšie organizovať pre celé mesto.

(4) Národný výbor hlavného mesta Slovenska Bratislavy ďalej vykonáva pôsobnosť patriacu podľa iných zákonov a ostatných predpisov národným výborom, pokiaľ ju tento zákon nezveruje obvodným národným výborom (§ 12 až 14). Na úsekoch verejného poriadku, školstva, zdravotníctva, kultúry a informácií a vodného hospodárstva vykonáva štátnu správu, ktorá by inak patrila obvodným národným výborom, ak ide o veci, ktoré majú celomestský význam; podrobnejšiu úpravu ustanoví Štatút Národného výboru hlavného mesta Slovenska Bratislavy. Národný výbor hlavného mesta Slovenska Bratislavy môže na svojom plenárnom zasadnutí po dohode s obvodnými národnými výbormi určiť, že bude plniť aj ďalšie úlohy, ktoré by inak patrili obvodným národným výborom, ak sa tým dosiahne účelnejší výkon štátnej správy alebo lepšie uspokojovanie potrieb občanov a organizácií.

§ 12

Obvodné národné výbory v súlade s plánovitým rozvojom mesta zabezpečujú za najširšej účasti občanov rozvoj svojich obvodov. Starajú sa o zveľaďovanie a vzhľad obvodov. Úzko spolupracujú s Národným výborom hlavného mesta Slovenska Bratislavy pri riešení celomestských otázok a predkladajú mu v tom smere iniciatívne návrhy. Zúčastňujú sa na zostavovaní dlhodobých koncepcií a plánov rozvoja hlavného mesta Slovenska Bratislavy a zostavujú a schvaľujú plány rozvoja vlastného hospodárstva a svoje rozpočty.

§ 13

(1) Obvodné národné výbory vykonávajú štátnu správu vo veciach, ktoré podľa osobitných predpisov patria miestnym a okresným národným výborom.

(2) Národný výbor hlavného mesta Slovenska Bratislavy môže po dohode s príslušnými obvodnými národnými výbormi určiť na svojom plenárnom zasadnutí, že niektoré úlohy patriace do pôsobnosti obvodných národných výborov bude z dôvodov účelnosti alebo z iných vážnych dôvodov plniť niektorý obvodný národný výbor aj na území iných obvodných národných výborov.

Rovnakým spôsobom môže niektoré úlohy zo svojej pôsobnosti zveriť obvodným národným výborom.

§ 14

Obvodné národné výbory riadia obvodné podniky bytového hospodárstva, spravujú obvodné ľudové knižnice a ďalšie kultúrne zariadenia; môžu zriadiť a riadiť aj ďalšie organizácie a zariadenia, ktoré uspokojujú prevažne miestne potreby alebo ktoré je účelnejšie organizovať podľa obvodov.

§ 15

(1) Národný výbor hlavného mesta Slovenska Bratislavy a obvodné národné výbory, ich orgány a poslanci rozvíjajú širokú organizátorskú a kultúrno-výchovnú činnosť a vytvárajú tak predpoklady pre aktívnu účasť občanov na správe mesta.

(2) Obvodné národné výbory zriaďujú občianske výbory, domové komisie a iné svoje aktívy, oboznamujú ich s prácou národných výborov, využívajú ich podnety pri plnení svojich úloh a zameriavajú ich činnosť na aktívnu spoluprácu občanov s národnými výbormi.

Organizačná výstavba Národného výboru hlavného mesta Slovenska Bratislavy a obvodných národných výborov

§ 16

(1) Do Národného výboru hlavného mesta Slovenska Bratislavy sa volí najmenej 90 poslancov.

(2) Obvodné národné výbory určujú počty svojich poslancov so zreteľom na veľkosť svojho obvodu, na rozsah svojej pôsobnosti a so zreteľom na to, aby vytvorili pracovne schopný sbor. Prítom počet poslancov určia tak, aby obvodný národný výbor mal najmenej:

25 poslancov v obvodoch do	1 500 obyvateľov,
30 poslancov v obvodoch do	5 000 obyvateľov,
40 poslancov v obvodoch do	10 000 obyvateľov,
60 poslancov v obvodoch do	20 000 obyvateľov,
80 poslancov v obvodoch nad	20 000 obyvateľov.

§ 17

(1) Národný výbor hlavného mesta Slovenska Bratislavy a obvodné národné výbory zriaďujú si výkonné orgány (radu, komisie, komisiu ľudovej kontroly, správne komisie, odbory alebo iné útvary). Predsedníctvo Slovenskej národnej rady nariadením ustanoví, ktoré odbory alebo iné útvary zriaďujú Národný výbor hlavného mesta Slovenska Bratislavy a obvodné národné výbory.

(2) Radu Národného výboru hlavného mesta Slovenska Bratislavy tvoria primátor hlavného mesta Slovenska Bratislavy, jeho námestníci, tajomník Národného výboru hlavného mesta Slovenska Bratislavy a ďalší členovia volení Národným výborom hlavného mesta Slovenska Bratislavy z poslancov. Rada Národného výboru hlavného mesta Slovenska Bratislavy má 12 až 20 členov.

(3) Primátor vykonáva funkcie, ktoré podľa zákona o národných výboroch patria predsedovi národného výboru. Ako predstaviteľ hlavného mesta Slovenska Bratislavy má právo používať historické primátorské insígnie.

(4) Radu obvodného národného výboru tvoria predseda, podpredseda (podpredsedovia), tajomník a ďalší členovia volení obvodným národným výborom z poslancov. Rada obvodného národného výboru má 8 až 15 členov.

Znak a farby hlavného mesta Slovenska Bratislavy, čestné občianstvo a iné pocty

§ 18

(1) Pokiaľ nie je predpísané používanie štátneho znaku, môžu Národný výbor hlavného mesta Slovenska Bratislavy a obvodné národné výbory, ako aj nimi riadené a spravované organizácie používať znak hlavného mesta Slovenska Bratislavy.

(2) Iné organizácie môžu používať znak mesta len s povolením Národného výboru hlavného mesta Slovenska Bratislavy.

(3) Znak a farby hlavného mesta Slovenska Bratislavy a spôsob ich používania upraví Štatút Národného výboru hlavného mesta Slovenska Bratislavy.

§ 19

(1) Osobám, ktoré sa obzvlášť významným spôsobom zaslúžili o hlavné mesto Slovenska Bratislavu a jej obyvateľstvo alebo o mier a priateľstvo medzi národmi, môže Národný výbor hlavného mesta Slovenska Bratislavy udeliť čestné občianstvo hlavného mesta Slovenska Bratislavy.

(2) Národný výbor hlavného mesta Slovenska Bratislavy môže významnú činnosť osôb, ktoré sa zaslúžili o výstavbu hlavného mesta Slovenska Bratislavu, oceniť udelením verejného uznania za zásluhy.

(3) Vynikajúce tvorivé výkony, ktoré obohacujú ľudské poznanie alebo prispeli významným spôsobom k vyriešeniu úloh socialistickej výstavby alebo k ďalšiemu rozvoju kultúry mesta, môže Národný výbor hlavného mesta Slovenska Bratislavy odmeniť udelením Ceny hlavného mesta Slovenska Bratislavy.

(4) Podrobnosti o podmienkach a spôsobe udeľovania čestného občianstva, verejného uznania za zásluhy a Ceny hlavného mesta Slovenska Bratislavy upraví Štatút Národného výboru hlavného mesta Slovenska Bratislavy.

Záverečné ustanovenia

§ 20

(1) Štatút Národného výboru hlavného mesta Slovenska Bratislavy schvaľuje Národný výbor hlavného mesta Slovenska Bratislavy na svojom plenárnom zasadnutí.

(2) V Štatúte Národného výboru hlavného mesta Slovenska Bratislavy sa podrobnejšie upraví rokovací a pracovný poriadok Národného výboru hlavného mesta Slovenska Bratislavy, usporiadanie jeho orgánov, ich pôsobnosť a vzájomná delba práce medzi nimi, ďalej sa uvedú organizácie a zariadenia, ktoré Národný výbor hlavného mesta Slovenska Bratislavy riadi alebo spravuje, i aktívy, ktoré mu pri plnení úloh pomáhajú. V rozsahu vymedzenom týmto zákonom upraví Štatút Národného výboru hlavného mesta Slovenska Bratislavy aj rozdelenie úloh medzi Národným výborom hlavného mesta Slovenska Bratislavy a obvodnými národnými výbormi.

§ 21

Pokiaľ tento zákon neustanovuje inak, platia o Národnom výbore hlavného mesta Slovenska Bratislave a obvodných národných výboroch ustanovenia zákona o národných výboroch.

§ 22

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Podpredseda Slovenskej národnej rady:

Ing. Barbírek v. r.

